

Klima og miljødepartementet
Sendes elektronisk

Dato: 30.12.2024

Innspill til regjeringens forslag til Norges nye klimamål for 2035

Finans Norge takker for muligheten til å levere innspill til Klima- og miljødepartementets høring om regjeringens forslag til nye klimamål for 2035. Finansnæringen arbeider aktivt for å bidra i omstillingen til lavutslippssamfunnet. For å kunne spille den sentrale rollen som finansnæringen har blitt tildelt i det grønne skiftet, kreves forutsigbare og tydelige rammebetingelser fra det offentlige. Et målintervall hvor nederste nivå i praksis ikke innebærer utslippskutt mellom 2030 og 2035 gir et uheldig signal til norske bedrifter og finansinstitusjoner som skal drive omstillingen. Dersom ikke myndighetene er tydelige på at det ligger en ambisjon og forventning i bunn, er det stor fare for at kortsiktige gevinster vil utkonkurrere de langsiktige bærekraftsprioriteringene.

Finansforetak har fått, eller får i nær fremtid, nye rapporteringskrav som blant annet innebærer å rapportere mål om utslippsreduksjon i tråd med Parisavtalen, og konkrete planer for hvordan målene skal nås. Den samme forpliktelsen bør kunne forventes av offentlige myndigheter.

Under gjennomgår Finans Norge sine konkrete innspill til høringsnotatet

Forutsigbarhet og forpliktelse til klimalovens mål

Finansnæringen, og øvrig næringsliv, har i stor grad fulgt opp det overordnede målet om at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050, som også er forankret i Klimaloven.¹ De fleste norske finansforetak har satt seg mål om å redusere sine klimagassutslipp til netto null senest i 2050. Norsk finansnæring er et speilbilde av det norske samfunnet. De aller fleste norske bedrifter og privatpersoner finansieres igjennom den norske finansnæringen.² Finansnæringens mulighet til å redusere finansierte klimagassutslipp avhenger av i hvilken grad det norske samfunnet når sine mål og ambisjoner.

Norge bør sette seg et klimamål i 2035 som er i tråd med det langsiktige målet i klimaloven. Et delmål som avviker fra det langsiktige målet vil gjøre det utfordrende for finansnæringen, og øvrig næringsliv, å bidra til omstillingen. Usikkerhet rundt veien fremover og tilhørende rammebetingelser, gjør det risikabelt for næringslivet å gjennomføre beslutninger og investeringer som bygger opp under den grønne omstillingen. Det offentlige bør bidra til en omstilling som er mest mulig forutsigbar for aktørene gjennom å sette troverdige klimamål, og unngå å avvike fra disse i enkeltsaker.

Som en del av arbeidet med å sette mål for 2035 bør Norge også spesifisere hvor mye av utslippskuttene som skal tas innenfor Norges grenser fremfor å komme via kvotekjøp. Reelle utslippskutt hjemme er nødvendig for å komme i mål med omstillingen på lenger sikt, og nasjonale utslippskutt bør derfor reflekteres i delmålene frem mot 2050. Det bør generelt være stor grad av

---

¹ [Lov om klimamål \(Klimaloven\), §4](#)

² [SSB tabell 06718](#), Rundt 80% av innenlands lånegjeld til ikke-finansielle foretak kommer fra banker og kredittforetak

åpenhet rundt de strategiske valg og forutsetninger som tas i forbindelse med fastsetting av mål, deriblant forventninger om fremtidige priser på kvoter. Det bør også etterstrebtes å samordne og tydeliggjøre de ulike klimamålene som sameksisterer. Finans Norge støtter Klimautvalgets vurdering om at dagens komplekse målstruktur er vanskelig å forholde seg til i praksis.³

Regjeringen fortjener honnør for å ha vært tydelig i sin kommunikasjon rundt, og gjennomføring av, økningene i CO₂-avgiften mellom 2021 og 2030. Samtidig viser analyser at dagens vedtatte politikk ikke fører til at Norge når sine klimamål. SSB anslår blant annet at dersom alle utslippskutt i ikke-kvotepiktig sektor tas nasjonalt, må karbonprisen i 2030 være 4 000 NOK for å overholde forpliktelsene etter Parisavtalen.⁴ Det tilsvarer omtrent en dobbelt så høy kvotepris sammenlignet med det som ligger inne i regjeringens planlagte opptrapping. Satt på spissen må en bedrift som står ovenfor en investeringsbeslutning i dag vurdere hvorvidt den tror regjeringen kommer til å overholde sin kommuniserte plan om gradvis opptrapping av CO₂-avgiften, eller om den tror regjeringen kommer til å føre en politikk som faktisk fører til måloppnåelse. Dette bidrar til stor grad av usikkerhet for næringslivet, og gjør det vanskelig å planlegge for langsiktig omstilling. Manglende troverdighet i klimapolitikken ble også trukket frem av Klimautvalget 2050.⁵

Finansnæringen opplever at det er en klar forventning om at den skal være en katalysator i omstillingen av samfunnet ved blant annet å kanalisere kapital i en mer bærekraftig retning. Finans Norge opplever at dette er en rolle norske finansaktører er klare for å ta. Det er imidlertid verdt å poengtere at finansnæringen har en viktig samfunnsrolle ved å kanalisere kapital til de bedriftene og prosjektene som gir best risikojustert avkastning. Dersom de rådende rammebetingelsene gjør at mindre bærekraftige bedrifter og prosjekter er mer lønnsomme enn deres mer bærekraftige konkurrenter, vil disse få billigere tilgang til kapital. Rammebetingelsene myndighetene setter er med andre ord avgjørende for prisen på kapital for ulike bedrifter og prosjekter.

Et eksempel her er avtalen mellom jordbruket og regjeringen om redusert klimagassutslipp og økt opptak av karbon fra jordbruket i perioden 2021-2030.⁶ Denne avtalen innebærer en samlet klimagassreduksjon på 5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter, der en vesentlig andel tas av jordbrukets egne bidrag. Jordbruksoppgjøret er en avgjørende del av norsk jordbruks rammebetingelser. Fra et finansielt ståsted vil det være viktig å forstå, både for matprodusentene og for bankene som har lån til dem, hvordan norske myndigheter kommer til å benytte jordbruksoppgjøret til å bidra til klimagassreduksjon.

Koordinering og oppfølging av målene gjennom en nasjonal omstillingsplan

Like viktig som å sette troverdige delmål, er selve gjennomføringen og en tydelig plan som bygger opp under målet. Regjeringens *Grønn bok* viser at Norge foreløpig ligger langt bak de utslippskuttene som er nødvendige for å nå klimalovens mål for 2030 og 2050.⁷

Gjennom nye rapporteringskrav i bærekraftsrapporteringsdirektivet (CSR) utarbeider mange bedrifter omstillingsplaner for å vise hvordan deres mål om netto null skal nås. Mange av utslippsbanene i disse omstillingsplanene er sterkt avhengig av eksterne forhold som aktørene i liten grad kan påvirke selv, deriblant rammebetingelser og politikk. Det bør utarbeides en nasjonal omstillingsplan, og utslippsbaner per sektor, som viser hvordan Norge planlegger å redusere

---

³ [NOU 2023:25 – Veivalg for klimapolitikken mot 2050, Klimautvalget 2050 \(2023\)](#).

⁴ [Utfordringer for lønnsdannelsen og norsk økonomi, kapittel 11. SSB \(2023\)](#), tall i 2020-kroner.

⁵ [NOU 2023:25 – Veivalg for klimapolitikken mot 2050, Klimautvalget 2050 \(2023\)](#).

⁶ [Intensjonsavtale mellom jordbruket og regjeringen om reduserte klimagassutslipp og økt opptak av karbon fra jordbruket for perioden 2021-2030](#)

⁷ [Regjeringens klimastatus og -plan \(2024\)](#)

klimagassutslippene i tiden fremover. Dette inkluderer tidfestede planer for innføring av reguleringer og opptrapping av avgifter. Dette ville vært til stor nytte for bedrifter i planlegging av sin egen omstilling.

Eiendomssektoren er et eksempel hvor behovet for en konkret omstillingsplan er stort. Det er etablert nasjonale mål om redusert energibruk i bygningsmassen, og måloppnåelse skjer ikke av seg selv. Eiendom utgjør en betydelig andel av norske bankers utlånsporteføljer, og bankene har behov for klarhet om prosess og plan for innfasing for kommende reguleringer og støtteordninger knyttet til energieffektivisering av norsk bygningsmasse. Uten denne klarheten er det krevende for å bankene å ivareta sin rolle i omstillingen.

En troverdig plan for oppfølging av målene krever også økt grad av koordinering og tydeliggjøring av ansvarsområder i det offentlige. Reguleringene innen bærekraft er i stor grad sektorovergripende og påvirker en rekke departementer, direktorater og etater. Regelverkernes sektorovergripende form forutsetter at det offentlige klarer å koordinere arbeidet og avklare en hensiktsmessig ansvarsfordeling for oppfølging og gjennomføring av tiltak i tråd med planen. Det vil være naturlig å søke lærdom fra landene rundt oss som har lyktes med betydelige reduksjoner i sine klimagassutslipp, som for eksempel Storbritannia og Danmark.

En fortsatt tett kobling mot EU

Norsk klimapolitikk er tett bundet til europeisk politikk, både gjennom både klimaavtalen, EØS-avtalen og at EU er Norges største eksportmarked. I høringsnotatet gir ikke Regjeringen en tydelig retning på hva som skjer med klimaavtalen etter 2030. Dette skaper usikkerhet rundt norsk klimapolitikk og rammebetingelser i fremtiden. Et tett samarbeid med EU på klimaområdet er sentralt både for å nå de overordnede klimamålene og for Norges deltagelse i det indre europeiske markedet. Finans Norge mener at Norge bør fortsette klimasamarbeidet med EU også frem mot 2050. Dette gir stabile og forutsigbare rammer for norsk finansnæring, og øvrig næringsliv.

Nytten av et tett samarbeid med EU avhenger også av at det europeiske regelverket inkluderes i EØS-avtalen og gjennomføres i norsk rett uten forsinkelser og uten at det forandres nevneverdig i forhold til implementering i EU. Det ligger en naturlig tidsforskyvning i at Norge ikke er medlem i EU, men Finans Norge ser med bekymring på at etterslepet vokser. Spesielt innen reguleringer knyttet til energi er det identifisert store etterslep. Norge støtter Klimautvalgets anbefaling om at EUs regelverk for omstilling bør gjennomføres i et høyere tempo i Norge. Finans Norge ser også at det vil være formålstjenlig med økt tilstedeværelse og involvering fra norske myndigheter i utviklingen av EØS-relevant EU-lovgivning.

Tap av naturmangfold og omstillingen til et lavutslippssamfunn må sees i sammenheng

Både Det internasjonale klimapanelet (IPCC) og Naturpanelet peker på at gjennomgripende samfunnsendringer er nødvendige for å løse krisene knyttet til klimaendringer og tap av naturmangfold. Å hindre tap av natur, og dermed naturens evne til å lagre karbon, er en viktig del av klimapolitikken. Å begrense temperaturøkningene i tråd med Parisavtalen er et avgjørende virkemiddel for å unngå tap av naturmangfold. Regjeringen foreslår at utslipp og opptak av CO₂ fra skog og arealbruk ikke bør inngå i det nye klimamålet for 2035. Dette er forståelig begrunnet med usikkerheten knyttet til skogens fremtidige karbonopptak, som blant annet påvirkes av eksterne faktorer det er vanskelig å kontrollere (tørke, ekstremregn, skogbranner, barkebilleangrep etc.). Dette taler for at Norge bør ha et separat mål for skog- og arealbrukssektoren. Egne klimamål for skog- og arealbrukssektoren kan bidra til å koble klimapolitikken med nasjonale mål for naturmangfold og internasjonale forpliktelser for bevaring av natur.

Oppsummert ønsker norsk finansnæring at norsk næringsliv får forutsigbare rammebetingelser og en tydelig retning for norsk klimapolitikk frem mot 2050. Dette forutsetter et fortsatt tett samarbeid med EU og at Norge forplikter seg til et 2035-mål som er i tråd med Parisavtalen og 2050-målet i klimaloven. Videre er det sentralt at det utarbeides tydelige omstillingsplaner, og at det gjennomføres tiltak som bygger opp under de fastsatte målene.

Med vennlig hilsen
Finans Norge

Kristian Ruth
Direktør Bærekraft

Mari Betanzo
Fagsjef bærekraft